

Dreptul

9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

22 martie

2013

Anul XII

nr. 11 (462)

8 pagini – 4,10 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în atenția ombudsmanilor

pag. 3

Judecătorii din Republica Moldova vor adopta standarde adecvate privind examinarea dosarelor în care sînt implicați copii

pag. 4

Comisia de la Veneția vine cu atenționări la proiectul de lege privind finanțarea partidelor politice

pag. 5

Despre procesul de integrare europeană a Republicii Moldova și perspectivele existente în acest sens

Prim-ministrul în exercițiu Vlad Filat și ambasadorul Dirk Schuebel, șeful Delegației UE la Chișinău, au vorbit, în cadrul unei conferințe de presă, despre procesul de integrare europeană a Republicii Moldova și perspectivele existente în acest sens.

Astfel, prim-ministrul în exercițiu a reiterat că negocierii Republicii Moldova au finalizat, recent, la Bruxelles, runda de negocieri pe marginea Acordului de Asociere. După aceasta urmează proceduri tehnice, ce vor fi soluționate în cadrul conferințelor video și convorbirilor telefonice.

Cît privește Acordul de Liber Schimb, Aprofundat și Cuprinzător, Vlad Filat a precizat că, în cadrul negocierilor din 11-13 martie 2013, nu au fost finalizate discuțiile la capitolul ce vizează domeniul agricol. Acestea urmează a fi continuate în cadrul conferinței video, ce va avea loc la data de 26 martie, pentru ca ulterior să fie continuat acest proces, astfel încît în luna iunie curent, să fie terminate negocierile și în cazul acestui acord.

Referitor la Planul de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize, premierul în exercițiu a menționat că, în perioada 18 februarie - 15 martie, în Republica Moldova a avut loc evaluarea implementării fazei a II-a a planului. Această evaluare a cuprins mai multe misiuni, la care au participat experți atît din partea Comisiei Europene, cît și din partea in-

stituțiilor UE, dar și a țărilor membre. Au fost expertizate 3 blocuri tematice și această evaluare a fost una pozitivă. În luna aprilie, experții urmează să prezinte raportul, fundamentat în baza acestei evaluări pentru ca, ulterior, să fie prezentată această evaluare Comisiei Europene.

Cu referire la abordările

Acordului de Liber Schimb, acestea urmează a fi parafate. Mai apoi, urmează o altă etapă: ea ține de traducerea și verificarea strictă sub aspect juridic a documentelor în cauză”, a precizat primul ministru în exercițiu.

„Pentru mine, pentru Guvernul Republicii Moldova, este important ca aceste

La rîndul său, Dirk Schuebel a menționat că totul ce s-a spus despre Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător și dialogul pentru liberalizarea regimului de vize este corect.

„Rezultatele ultimei runde de negocieri cu privire la Acordul de Liber Schimb și

Acordul de Asociere au fost bune. Am finalizat procesul de negocieri cu viteză record. Nicio altă țară nu a reușit să desfășoare negocieri într-o perioadă atît de scurtă. Au mai rămas cîteva întrebări de ordin tehnic care pot fi soluționate prin videoconferințe și telefon. Imediat după aceasta, va începe procesul propriu-zis de traducere și verificare a aspectelor juridice. Vă imaginați

că sînt aproximativ peste 1000 de pagini care urmează să fie traduse în 23 de limbi oficiale ale UE. La moment, nu se știe cît va dura procesul de traducere, dar pot să spun că indiferent de faptul ce vom obține pentru Summit-ul de la Vilnius, acesta va fi un succes pentru Republica Moldova”, a menționat ambasadorul.

Cît privește dialogul referitor la vize, Dirk Schuebel a spus că misiunea de evaluare a venit cu niște concluzii pozitive, ceea ce nu înseamnă că totul e perfect. El a precizat că mai este încă o cantitate considerabilă de lucru de realizat, dar nu există obstacole care nu pot fi depășite pentru a atinge

obiectivul nostru comun și anume, de a finaliza discuțiile pînă la Summitul de la Vilnius.

„În ceea ce privește Acordul de Asociere, este adevărat că UE are astfel de acorduri cu mai multe state, Chili, țările africane, și în context vreau să spun că nu este importantă denumirea documentului, ci conținutul acestuia. Acest acord pe care sîntem pe cale de a-l semna și care cuprinde și componenta cu privire la Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, este cel mai ambițios Acord de Asociere pe care UE vrea să-l semneze. El va oferi posibilități unice pentru economia moldovenească pentru a se include în largă piața europeană”, a menționat șeful Delegației UE la Chișinău.

Potrivit spuselor sale, atît misiunea care a făcut evaluarea dialogului cu privire la regimul de vize, precum și ultima rundă de negocieri asupra Acordului de Liber Schimb și Acordului

de Asociere au avut succes.

„Colegii din UE care au participat la misiune au fost extrem de impresionați, din nou, de pregătirea părții moldovene pentru evaluare. Chiar și vizitele spontane, anunțate cu o zi înainte, au fost bine aranjate. Cred că aveți foarte multe motive pentru optimism în ceea ce privește Summit-ul de la Vilnius”, a spus ambasadorul.

La întrebarea dacă în caz de alegeri anticipate, Republica Moldova se va îndepărta de perspectiva europeană, Dirk Schuebel a răspuns: „Sîntem interesați în stabilitate politică în Republica Moldova, ne dorim un partener stabil în vecinătatea UE, atît din punct de vedere politic cît și economic. Sper că în curînd, o majoritate parlamentară puternică va fi identificată și noul Guvern își va putea începe activitatea. Avem planuri strategice în această țară și de aceea ne dorim un partener stabil pentru realizarea acestor planuri”.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

La Chișinău a fost inaugurat Centrul educațional pentru copiii bolnavi de cancer

La Chișinău a fost inaugurat Centrul de instruire pentru copiii care se află la tratament de durată la Institutul Oncologic. Obiectivul principal al acestui proiect constă în asigurarea accesului la educație pentru toți copiii.

Aici vor activa zece cadre didactice, care vor lucra cu copiii, conform unui program special. Centrul este dotat, de Ministerul Educației și edituri, cu manuale, cărți de literatură artistică și jucării.

„Centrul are și altă menire, la fel de importantă: să facă mai plăcut timpul petrecut de acești copii cît sînt la tratament, să le sporească curajul și încrederea în lucruri bune, să le asigure un mediu pentru comunicare, ca să nu se simtă excluși din societate”, a spus Maia Sandu, ministrul în exercițiu al Educației, în cadrul evenimentului de inaugurare a centrului.

La întrunire au participat Comisia Națională pentru UNESCO a Republicii Moldova și Institutul Oncologic, precum și Ministerul Educației, Sănătății, Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Agenția Austriacă pentru Dezvoltare, Organizația neguvernamentală HOPE '87 și spitalul de copii „Sfinta Ana” din Austria, clinica oncologică „Luisa Țurcanu” din România și Fundația GIGAX.

Elevii nu trebuie impuși să facă curățenie în parcuri, susține primarul Capitalei

Supărat pe agenții economici care nu participă la acțiunile de salubritate a orașului, edilul insistă ca aceștia să fie amendați pînă nu vor pune, în sfîrșit, mîna pe mătură. Copiii, în schimb, trebuie să muncească doar dacă vor cu adevărat acest lucru.

Elevii par a fi cei mai harnici și dornici de a face curățenie. Cel puțin așa arată datele pretorilor de sector, care raportează săptămînal că sute de elevi ies să facă curat în parcurile din oraș. Cel mai puțin vor să muncească agenții economici, chiar dacă, în comparație cu elevii, riscă amenzi pînă la două mii de lei pentru faptul că nu-și mătură curțile și terenurile din vecinătatea clădirilor unde își au sediile.

„Republica Moldova merită o perspectivă europeană foarte clară”

Ministrul în exercițiu al Afacerilor Externe și Integrării Europene, Iurie Leancă, a avut o întrevvedere cu secretarul de Stat în cadrul Ministerului Federal al Afacerilor Europene și Internaționale al Austriei, Reinhold Lopatka, aflat în vizită de lucru în Republica Moldova. În cadrul vizitei oaspetelui austriac a fost inaugurat noul sediu al Ambasadei Austriei la Chișinău.

În timpul discuțiilor, cei doi oficiali au abordat parcursul european al Republicii Moldova, situația internă din țară și stadiul actual al relațiilor bilaterale. Demnitarul european a apreciat drept excelente raporturile moldo-austriece, menționînd, totodată, că Republica Moldova merită o perspectivă europeană foarte clară. Un argument, care vine să reconfirme angajamentul Austriei de a susține Republica Moldova, este inaugurarea noului sediu al Ambasadei, în pofida bugetului austriac auster.

În vederea amplificării și consolidării cooperării bilaterale moldo-austriece, secretarul de Stat R. Lopatka a evidențiat decizia autorităților austriece de a menține Republica Moldova în lista statelor prioritare de acordare a asistenței. Cu titlu special, a fost remarcată activitatea prodigioasă pe care o desfășoară în țara noastră organizațiile de caritate Concordia, HOPE '87, Hilfswerk Austria prin implementarea cu succes a unui șir de proiecte sociale și umanitare. Menționăm că, pînă în prezent, Republica Moldova a beneficiat de asistență din partea Austriei în sumă de 10,6 milioane de euro.

Expertul din partea Republicii Moldova a fost ales prim-vicepreședinte GRETA

Recent, în cadrul reuniunii Grupului de experți independenți privind combaterea traficului de persoane (GRETA), din cadrul Consiliului Europei, desfășurată la Strasbourg, expertul din partea Republicii Moldova, Alina Brașoveanu, a fost ales în calitate de prim-vicepreședinte GRETA, devenind astfel, membru al Biroului.

„Alegerea expertului din partea Republicii Moldova în funcția de prim-vicepreședinte GRETA reprezintă o dovadă în plus a contribuției țării noastre la acțiunile comune ale Consiliului Europei pentru combaterea traficului de ființe umane”, se arată într-un comunicat al Ministerului de Externe.

Alina Brașoveanu a fost aleasă în calitate de expert în cadrul GRETA pentru un mandat de 4 ani, la reuniunea din 12-13 noiembrie 2012 a Comitetului Părților la Convenția Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane.

GRETA este organul principal de monitorizare a implementării Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane la nivel european, fiind constituit din 15 membri – experți independenți în domeniul drepturilor omului. Republica Moldova este parte din 2008, fiind printre primele țări care a semnat și ratificat Convenția.

UE va oferi Republicii Moldova 7 milioane de euro pentru dezvoltarea regională

Republica Moldova va primi din partea Uniunii Europene 7 milioane de euro, în cadrul Planului Național de Acțiuni 2012, pentru Programul Pilot de Dezvoltare Regională (PPDR). Dintre acestea, 2 milioane de euro vor fi utilizate pentru îmbunătățirea statisticii regionale, iar alte 5 milioane de euro vor fi destinate pentru acțiuni în vederea dezvoltării planificării regionale și elaborarea unei liste de proiecte investiționale gata pentru finanțare.

În cadrul unei conferințe de presă privind semnarea Acordului de finanțare a Programului Pilot de Dezvoltare Regională, premierul în exercițiu Vlad Filat a menționat că dezvoltarea regională este una din prioritățile asumate prin Programul de guvernare.

„Acordul are drept obiectiv general oferirea suportului în avansarea coeziunii economice, sociale și teritoriale cu accent pe dezvoltarea politicilor, cadru-

lui legislativ și instituțional pentru o dezvoltare eficientă a regiunilor din Republica Moldova”, a spus prim-ministrul în exercițiu.

V. Filat a subliniat că prin intermediul acestui program-pilot se urmărește

cheie și drumuri regionale, infrastructură și suport pentru antreprenori, eficiență energetică în clădiri publice); 3. Planuri regionale operaționale actualizate pentru fiecare regiune, unde instituțiile de dezvoltare regională să fie funcționale;

4. O listă de proiecte gata pentru a fi finanțate în cele cinci domenii tematice; 5. Capacități consolidate a instituțiilor responsabile (ADR-uri, APC, APL, societate civilă).

În același timp, șeful Delegației UE în Moldova, Dirk Schuebel a menționat că acest acord este încă o dovadă că Uniunea Europeană nu a înghețat suportul oferit pentru țara noastră.

„Toate părțile implicate în programul respectiv au recunoscut faptul că Republica Moldova a obținut pro-

grese semnificative în ceea ce privește lansarea procesului de dezvoltare regională, multe din principiile identificate în ghidurile acestuia fiind deja aplicate”, a subliniat ambasadorul Uniunii Europene la Chișinău, care a precizat că Programul Pilot de Dezvoltare Regională a fost elaborat special pentru statul nostru.

Atenție șoferi! Automobile „spion” vor înregistra încălcările rutiere

Odată cu intrarea în vigoare a Legii cu privire la poliție și statutul polițistului au fost operate un șir de schimbări vizavi de structura Ministerului Afacerilor Interne. În cadrul Inspectoratului Național de Patrulare, creat prin comasarea Poliției Rutiere cu Regimentul „Scut”, se vor implementa tehnologii moderne pentru a îmbunătăți situația în trafic.

Pe lângă faptul că inspectoratul obține 90 de mașini noi, dotate cu camere de luat vederi, girofare etc., participanții la trafic vor fi urmăriți și de automobilele „spion”.

Potrivit inspectorului adjunct al Inspectoratului General de Poliție (IGP), Sergiu Diaconu, începînd de săptămîna viitoare, demarează testarea a două automobile care cu nimic nu se deosebesc de cele participante la trafic.

„Aceste automobile nu au inscripția Poliție pe ele, nu sînt deosebite cu nimic de celelalte mașini care participă în trafic. Doar cu o singură excepție: au echipament foarte performant capabil să depisteze încălcările de circulație. Și aici vorbim de depășirea regimului de viteză, de trecerea la roșu, trecerea liniei duble sau alte tipuri de încălcări. Toate aceste nereguli vor fi înregistrate și procesate în mod automat”, a declarat S. Diaconu.

Totodată, agenții de patrulare care se vor afla în aceste mașini nu vor avea posibilitatea de intervenție, deoarece toate imaginile și captările vor fi transmise în regim permanent,

non-stop, la Centrul unic de monitorizare și evidență. „În așa mod, persoanele vor primi acasă cîte „o felicitare” sub formă de amendă cu indicații clare cu ora și locul unde a fost săvîrșită încălcarea. În fiecare zi va fi o nouă locație și un nou areal de acoperire”, a mai adăugat inspectorul adjunct

al Inspectoratului General de Poliție.

Testarea va dura două luni, după care, procedura va fi oficializată. Amenzile vor fi procesate după prima lună de testare.

Amintim că începînd cu 1 ianuarie a demarat reforma MAI. Inspectoratul General al Poliției va gestiona activitatea polițistilor, iar Ministerul Afacerilor Interne se va ocupa doar de elaborarea politicilor publice în domeniul asigurării ordinii de drept. De asemenea, potrivit documentului de reformă, se propune reducerea în jumătate a numărului de șefi din sistemele polițienesc.

Șeful statului: Republica Moldova nu are altă cale decît cea europeană

Republica Moldova nu are altă cale decît cea europeană, iar semnarea Acordului de Asociere ne dă o șansă foarte mare de a realiza scopul final – de a ne integra în Uniunea Europeană. Declarația aparține președintelui țării, Nicolae Timofti, și a fost făcută în cadrul emisiunii „Moldova în direct” de la postul public de televiziune.

Președintele a declarat că vectorul extern ar putea fi schimbat în cazul unor eventuale alegeri anticipate, dar, totuși, nu crede că alegătorii ar putea să-și schimbe într-un timp atât de restrîns opțiunea. „Eu sper ca acest curs și această alegere pe care au făcut-o cetățenii noștri vor continua și mai departe. Cel mai mare neajuns al dezvoltării societății noastre după independență a fost faptul că nu am fost consecvenți – ba într-o direcție, ba în altă direcție, de aceea sîntem în urma altor țări care au avut același început. Ca exemplu mereu aduc țările baltice”, a declarat șeful statului.

Nicolae Timofti consideră că Republica Moldova a ajuns la semnarea Acordului de Asociere și această situație îi va impune pe toți cei care sînt implicați în guvernare să ia o decizie corectă referitoare la cursul de mai departe al Republicii Moldova și vor depăși toate neînțelegerile care au apărut.

„Acest Acord de Asociere ne dă o șansă foarte mare de a realiza scopul final – de a ne integra în Uniunea Europeană. Am făcut un drum enorm și ar fi un păcat mare să ne batem joc de munca pe care am depus-o, fiindcă s-a lucrat foarte mult la orice nivel – și Guvern, și Parlament, și partidele care au susținut acest curs”, a declarat președintele.

Implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în atenția ombudsmanilor

Recent, avocații parlamentari Anatolie Munteanu și Aurelia Grigoriu au avut o întrevedere cu Oliver Lewis, directorul executiv al Organizației Mental Disability Advocacy Center și Magdolna Birtha, cercetătoarea Rețelei de Instruire Inițială de pe lângă Universitatea Galway din Irlanda, potrivit unui comunicat al Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova (CpDOM).

Discuțiile participanților la întâlnire s-au referit la implementarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de Moldova în 2010, crearea unor mecanisme funcționale independente pentru promovarea, protecția și monitorizarea implementării Convenției.

De asemenea, subiectele abordate au vizat antrenarea în acest proces a Instituției naționale de protecție a drepturilor omului, a societății civile, în mod special a persoanelor cu dizabilități și organizațiilor pe care le reprezintă.

În context, avocatul parlemen-

tar Anatolie Munteanu, directorul Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova a vorbit despre necesi-

soanelor cu dizabilități. Ombudsmanul a subliniat rolul Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova în

lor parlamentari. Anatolie Munteanu a mai afirmat că monitorizarea situației persoanelor cu dizabilități, în special din spitalele de psihiatrie și din internatele psihoneurologice prestatoare de servicii medico-sociale persoanelor cu dizabilități mintale și elaborarea unui studiu analitic la obiect, a constituit o experiență inedită pentru țara noastră.

La rândul său, avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu a menționat că CpDOM colaborează cu mai multe organizații neguvernamentale ce reprezintă persoanele cu dizabilități atât fizice, cât și psiho-mintale, organizații a căror activitate este eficientă, iar rezonanța socială - vizibilă. Aceste

organizații întrunesc un număr impunător de membri: 86 000 în raport cu 176 000 de persoane cu dizabilități existente în Moldova. Astfel,

ombudsmanul a remarcat eficiența activității CpDOM în domeniul vizat, anume grație principiului de implicare și consultare activă și directă a persoanelor cu dizabilități. Totodată, avocatul parlamentar a accentuat necesitatea unei selectări transparente a ONG-urilor care vor fi implicate în aplicarea în practică și monitorizarea implementării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Directorul executiv al organizației Mental Disability Advocacy Center, Oliver Lewis, a făcut referire la cadrul legislativ prevăzut de Convenție, menționând că Instituția națională pentru protecția drepturilor omului trebuie să joace un rol activ în procesul de implementare și monitorizare a Convenției. La fel, Oliver Lewis a evidențiat necesitatea de a implica ONG-urile care activează în acest domeniu, prin participare directă a membrilor organizațiilor respective la luarea deciziilor și mai ales la instruirea în domeniul drepturilor omului.

Cor. DREPTUL

tatea elaborării unui cadru legislativ transparent cu privire la Comisia de monitorizare a implementării Convenției ONU privind drepturile per-

promovarea și protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități, menționând că acest domeniu este unul prioritar pentru activitatea avocați-

Întrevederea avocaților parlamentari cu experții europeni

Un grup de experți europeni, printre care Mai Hion, Walter Citti, reprezentantul Uniunii Europene Remi Duflot, s-au aflat, recent, la Chișinău, în cadrul Misiunii de documentare: Relații externe și drepturile fundamentale.

Vizita efectuată în țara noastră a inclus și o întrevedere cu avocații parlamentari Anatolie Munteanu, Tamara Plămădeală și Tudor Lazăr, potrivit unui comunicat al Centrului pentru drepturile Omului din Republica Moldova. Astfel, subiectele abordate au vizat respectarea drepturilor omului în societatea moldavă, imple-

mentarea efectivă a legislației și politicilor privind anti-discriminarea, inclusiv prin asigurarea asistenței legale și independenței juridice; implementarea instrumentelor relevante ale ONU și Consiliului Europei, realizarea măsurilor din Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului.

De asemenea, au fost discutate probleme legate de activitatea Instituției naționale de apărare a drepturilor omului, funcționalitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, situația privind respectarea drepturilor omului din Transnistria.

Făcând referire la situația privind respectarea drepturilor omului în partea stângă a Nistrului, directorul Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova, Anatolie Munteanu, a menționat că CpDOM în 2012, a deschis o reprezentanță în zona de securitate, în satul Varnița. Activitatea reprezentanței este orientată spre acordarea de asistență cetățenilor de pe ambele maluri ale Nistrului. Totodată, avocatul parlamentar a mai vorbit despre cadrul legislativ de funcționare a Centrului pentru Drepturile Omului din Moldova și a Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, proiectul de lege de amendare a Legii cu privire la avocații parlamentari care în prezent este în proces de elaborare

și obiecțiile avocaților parlamentari referitor la subiectul dat.

Potrivit afirmațiilor directorului CpDOM, Mecanismul Național de Prevenire a Torturii în Moldova a înregistrat anumite succese, la nivelul statului s-a recunoscut existența problemei aplicării de rele tratamente și tortură, a fost conștientizată de societate și de factorii de decizie necesitatea de a eradică fenomenul, s-a micșorat numărul condamnărilor la CEDO pentru fapte de tortură și rele tratamente. La fel, a fost remarcat faptul sporirii considerabile a numărului de vizite de monitorizare în locurile de detenție, o direcție aparte de activitate constituind monitorizarea spitalelor de psihiatrie și a internatelor psihoneurologice. Deși pe faptele depistate în urma vizitelor sau adresărilor, avocatul parlamentar a înaintat mai multe demersuri de începere a urmăririi penale, doar 46 de cauze penale au fost expediate în judecată din 140 pornite la demersul ombudsmanului. Doar o singură sentință a prevăzut pedeapsa în formă de amendă din 15 sentințe de condamnare în privința a 30 de persoane, restul deciziilor judecătorești – pedeapsa cu suspendare condiționată. Anatolie Munteanu consideră că în

acest sens se impun acțiuni suplimentare pentru a da o finalizare lucrului MNPT și a aduce societatea și judecătorii la înțelegerea necesității de a pedepsi faptele de tortură.

La rândul său, avocatul parlamentar, Tudor Lazăr, a subliniat importanța adoptării în 2012, a Legii cu privire la asigurarea egalității și s-a referit la mecanismele de implementare ale acesteia. Ombudsmanul a punctat mai multe aspecte din activitatea instituției avocaților parlamentari și a evidențiat problemele-cheie din domeniul asigurării egalității și anti-discriminării. Tudor Lazăr a relevat că adaptarea socială a romilor, respectarea drepturilor lor rămâne o prioritate în activitatea avocatului parlamentar. Sursa citată a vorbit și despre alte aspecte, cum ar fi: emiterea de către unele autorități publice locale a deciziilor discriminatorii față de minoritățile sexuale și măsurile întreprinse pe aceste cazuri de CpDOM.

Avocatul parlamentar pentru protecția drepturilor copilului, Tamara Plămădeală, a subliniat necesitatea unei discuții desfășurate la capitolul respectarea drepturilor copilului, unde, în opinia ombudsmanului, există multe încălcări.

Cor. DREPTUL

Asociația Tinerilor Avocați a lansat proiectul Ghidului avocatului stagiar

Systemul justiției este unul de o importanță majoră într-un stat de drept. Acesta are menirea de a asigura pacea, echilibrul și ascensiunea socială. Prin urmare, devine imperios necesar ca cei care asigură buna funcționare a acestui domeniu – juriștii, să își performeze cu regularitate nivelul de profesionalism.

ciuc, precum și îndrumătorii Grupului de lucru: Alexandru Țurcan și Natalia Moloșag. Participanții la masa rotundă au apreciat conținutul ghidului și au evidențiat necesitatea dezvoltării practicilor uniforme și corecte pe parcursul desfășurării stagiului profesional.

În cadrul lucrării, de către membrii Grupului de lucru Vadim Vieru,

Vlada Capustina, Vladimir Palamariuc, Olga Rabei și Ruslan Ciocoi, au fost prezentate rapoarte care au stîrnit un vădit interes pentru publicul prezent la eveniment. Totodată, au fost prezentate condițiile de efectuare a stagiului profesional în alte state, precum Scoția, prezentat de Olimpia Iovu, consultant juridic ABA ROLI; Norvegia, prezentat de Harald Ciarlo,

expert, NORLAM.

Și chiar dacă sînt încă tineri, pentru ei nu constituie un impediment dificultățile care persistă în domeniul ce și l-au ales ca destin – justiția, și au tendința de a contribui la ridicarea nivelului de calificare a profesiei juridice prin exemplul propriu. Este vorba despre un grup de avocați stagiați din cadrul Asociației Tinerilor Avocați, care au elaborat proiectul Ghidului avocatului stagiar. Acesta a fost prezentat, recent, în cadrul unei mese rotunde, unde a fost supus dezbatărilor publice.

La întrunire au participat tineri, avocați stagiați, dar și avocați cu renume din domeniu, care au susținut discursuri de încurajare a grupului de lucru și apreciere a efortului depus la elaborarea ghidului. Astfel, cu un cuvînt de salut a venit și președintele Uniunii Avocaților, Gheorghe Amihalachioaie, președintele Asociației Tinerilor Avocați, Vladimir Palamar-

Precizăm că Asociația Tinerilor Avocați este o formă de asociere a avocaților în vîrstă de pînă la 40 de ani, precum și a avocaților stagiați. Inițiativa de formare a asociației a parvenit de la un grup de inițiativă al avocaților stagiați. Asociația are drept scop promovarea și protejarea intereselor comune ale profesiei de avocat și este o structură autonomă, fără personalitate juridică, formată pe lângă Uniunea Avocaților. Statutul Asociației Tinerilor Avocați a fost aprobat la 30 martie 2012, de către Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova.

Masa Rotundă cu genericul „Ghidul avocatului stagiar” a fost organizată de către Asociația Tinerilor Avocați cu susținerea Asociației Barourilor Americane Inițiativa pentru Supremăția Legii (ABA ROLI Moldova).

Cor. DREPTUL

Judecătorii din Republica Moldova vor adopta standarde adecvate privind examinarea dosarelor în care sînt implicați copii

În cadrul judecătorilor din Republica Moldova vor fi adoptate standarde adecvate privind examinarea dosarelor în care sînt implicați copii. Astfel, cîte un judecător din fiecare instanță de judecată din țară va fi specializat pe examinarea dosarelor cu implicarea copiilor. Magistrații care urmează să preia astfel de cazuri vor fi instruiți pe parcursul anului. Psihologii susțin inițiativa, dar țin să adauge că minorii trebuie să fie audiați și în condiții speciale, prietenoase lor.

În acest context, vicepreședintele Judecătoriei sectorului Centru al Capitalei, Ecaterina Palanciuc, este unul dintre cei 60 de

magistrați selectați. Judecătoria spune că audierea copiilor este un proces dificil și

necesită pregătire specială. „Dacă persoana e venită

prima dată în ședința de judecată, sigur că ea este stresată. În această stare psiho-

logică emotivă e foarte greu de delimitat: copilul spune

sincer ceea ce a simțit sau are frică să se exprime”, susține judecătoria Ecaterina Palanciuc.

Potrivit Strategiei de reformare a justiției, dosarele în care sînt implicați copii vor fi examinate doar de către magistrații specializați.

„Am cerut fiecărei instanțe să desemneze cîte un judecător, iar la curțile de apel cîte un judecător adică trei judecători, care vor fi specializați ulterior în cadrul Institutului Național al Jus-

țiției”, a afirmat membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Dina Rotarciuc.

Totodată, psihologii spun că pentru audierea copiilor sînt necesare și condiții speciale.

„În camera de audiere a minorilor stă psihologul și copilul. În astfel de spații, copiii își exprimă ideile mai ușor și în plus, este o singură persoană care este martor”, a subliniat psihologul Tatiana Buianina.

De menționat este și faptul că, recent, la inițiativa membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Dina Rotarciuc, la CSM a avut loc o întrevvedere de lucru cu Olivia Pârțac, expert local la Ministerul Justiției, Stella Cotorcea, manager de proiect, UNICEF, și Daniela

Grosu, manager de proiect, Institutul de Reforme Penale, în vederea cumulării eforturilor de identificare a posibilităților și resurselor de pregătire a formatorilor naționali în domeniul instruirii judecătorilor specializați pentru examinarea dosarelor în privința minorilor.

Instruirea magistraților este planificată a fi realizată de către Institutul Național al Justiției în trimestrele II și III ale anului curent.

În prezent, doar în două judecătoria din țară există săli special amenajate pentru audierea copiilor. Potrivit Ministerului Afacerilor Interne, în 2012, minorii au fost declarați victime în peste 1300 de cauze penale.

L.D.

Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova cu ochii pe penitenciare

Instituția națională de protecție a drepturilor omului din Republica Moldova (Centrul pentru Drepturile Omului) este cu ochii pe închisori. Astfel, în cadrul Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, angajații CpDOM au întreprins vizite preventive în mai multe penitenciare din țară.

Potrivit unui comunicat al instituției respective, o astfel de vizită a fost efectuată la Penitenciarul nr.1 din orașul Taraclia. Scopul prin-

pat nu au putut fi curățate, deoarece mașinile de spălat automate aflate în dotare nu au fost conectate.

De asemenea, nu toate celulele sînt asigurate cu strictul necesar pentru a menține curățenia în încăperi. La fel, s-a stabilit că întîrzie construcția unui bloc alimentar modern, însă reprezentanților CpDOM li s-a garantat că pînă la sfîrșitul lunii mai a anului curent, toate lucrările vor fi finalizate.

Întru remedierea situației, în urma constatării problemelor, responsabililor din cadrul Penitenciarului nr.1 din Taraclia li s-au făcut recomandările de rigoare, iar îndeplinirea acestora va fi verificată în cadrul unei vizite repetate, preconizată a fi efectuată la scurt timp la instituția penitenciară respectivă, se mai precizează în comunicatul CpDOM.

Privind lucrurile din perspectivă pozitivă, dar obiectivă, s-a stabilit că la această structură a fost soluționată problema referitoare la asigurarea cu personalul medical necesar. În prezent, în penitenciar activează 3 felceri și un medic, medicul stomatolog vizitează instituția o dată pe săptămînă.

O problemă care este cu greu soluționată ține de deficitul de cadre în ansamblu pe instituție. În acest sens, sînt vacante 18 locuri. Aceasta se datorează faptului că în raionul Taraclia locuiesc, preponderent, vorbitori de limbă rusă și bulgară, iar una din condițiile obligatorii înaintate de Departamentul Instituțiilor Penitenciare, pentru recrutarea angajaților în sistemul dat, este cunoașterea limbii

de stat. Ca soluție de moment a fost identificată cea de detașare a ofițerilor din alte penitenciare în Penitenciarul nr.1, Taraclia.

Este de menționat că a fost vizitat și Comisariatul de Poliție raional Cahul unde nu au fost depistate nereguli. Condițiile de detenție în celule corespund standardelor naționale în domeniu. Izolatorul este asigurat cu duș, are curte de plimbare de aproximativ 20 de metri pătrați. În cadrul IDP Cahul activează cabinetul medical care este asigurat pe deplin cu medicamentele de primă necesitate.

În același timp, în contextul activității Mecanismului Național de Prevenire a Torturii, șeful reprezentanței CpDOM din Comrat, Svetlana Mironova și specialistul principal Svetlana Reguș au efectuat o vizită preventivă la Izolatorul de Detenție Provisorie a Comisariatului raional de Poliție din orașul Basarabeasca.

În ziua efectuării vizitei în izolator nu erau persoane deținute. Cu toate acestea, verificările au continuat, constatîndu-se că starea generală a încăperilor izolatorului (bucătărie, baie, camera pentru întrevederi, terenul pentru plimbări) este satisfăcătoare. Celulele care urmează a fi reparate sînt sigilate.

Șeful izolatorului a adus la cunoștința funcționarilor reprezentanței CpDOM că din anul curent, în schema de încadrare a Comisariatului raional de Poliție Basarabeasca a fost inclusă și funcția de felcer. A rămas însă nerezolvată problema asigurării cu preparate medicale. În ziua efectuării vizitei medicamentele practic lipseau. Șeful IDP Basarabeasca a precizat că pentru anul 2013, medicamentele încă nu au fost livrate, cele aflate în dotare fiind din rezervele prevăzute pentru anul trecut și cu termenul de valabilitate neexpirat. În urma acestei vizite, angajații CpDOM vor elabora actele cu reacții care vor fi remise instanțelor abilitate.

Cor. DREPTUL

Moldova, lider la capitolul mortalitate infantilă

Moldova este lider la capitolul mortalitate infantilă, potrivit unui studiu al organizației „Salvați Copiii”. În același timp, specialiștii din țară trag atenția și asupra faptului că numărul avorturilor este aproape egal cu cel al nașterilor.

Anul trecut, 477 de micuți au murit la naștere sau în scurt timp după ce au venit pe lume. Astfel, cei mai mulți copii au decedat din cauza malformațiilor congenitale, peste 160. Pe locul doi sînt afecțiunile în perioada perinatală - 145 de cazuri, iar din cauza traumastimelor și intoxicațiilor au murit 60 de copii.

„Ar trebui să depunem eforturi privind bunăstarea condițiilor în care trăiesc femeile, 65% dintre ele sînt de la țară. Tinerii care se căsătoresc ar trebui supuși unui examen medical sau să facă un tratament preventiv pînă a planifica un viitor copil”, este de părere neonatologul Petru Stratulat.

Specialiștii susțin că majoritatea moldovencelor nu își planifică sarcina, iar de cele mai dese ori, soluția pentru o sarcină nedorită sînt avorturile și nu metodele de contracepție.

„Anual avem, oficial, 40 000 de nașteri și 20 000 de avorturi. Dacă ne uităm la datele neoficiale în ceea ce privește avorturile medicamentose, atunci vedem că avem parietatea de unu la unu, un avort la o naștere”, a declarat medicul ginecolog-obstetrician Ștefan Gațcan.

Totodată, studiul respectiv scoate în evidență care sînt cele mai potrivite țări pentru femeile care vor să devină mame, iar Moldova se află la coada clasamentului

Norvegia este țara care oferă cele mai bune condiții femeilor care se pregătesc să devină mame.

Moldova este pe locul 41 din 43 de state mai dezvoltate. Și asta din cauza riscurilor de deces al mamei la naștere, dar și pentru că prea puține femei folosesc metode moderne de contracepție.

Rezultatele cercetării denotă că doar 43 la sută dintre femeile din țara noastră folosesc metode contraceptive. Totodată, speranța de viață este de 73 de ani, iar venitul moldovencelor este cu 30 la sută mai mic decît cel al bărbaților.

Pe primele locuri în acest clasament se află Norvegia, Suedia și Islanda. Astfel, 80 la sută dintre femeile din Norvegia folosesc contraceptive, iar speranța de viață și salariul lor sînt mai mari.

Moldovencele spun că în țara noastră este greu să fii mamă din cauza sărăciei.

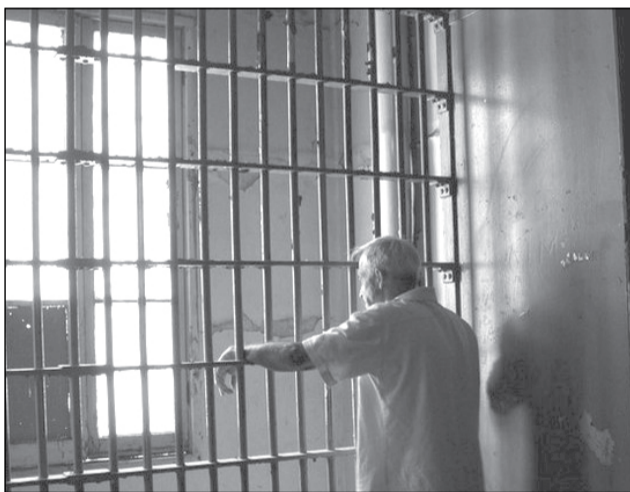
„Financiar este greu. Indemnizațiile sînt mici. Dar și un loc la grădiniță la fel de greu putem să-l găsim”, a spus o femeie.

„Pentru mamele care nu lucrează, în genere este foarte greu. Sînt susținute doar un an și jumătate”, a menționat o altă doamnă.

Reprezentanții organizațiilor pentru apărarea drepturilor femeilor spun că în Moldova ar trebui să fie modificate mai multe legi, care să-i responsabilizeze și pe bărbați.

„Cîți bărbați, cîți tați nu își onorează obligațiunile să plătească pensii și să asigure îngrijirea copiilor? Trebuie să schimbăm urgent responsabilizarea taților pentru asigurarea copiilor”, a menționat președintele Clubului politic al femeilor „50 la 50”, Ecaterina Mardarovici.

Cercetarea organizației „Salvați copiii” a fost realizată în 164 de țări, împărțite pe trei categorii: mai dezvoltate, din care face parte și Moldova, mai puțin dezvoltate și țări foarte puțin dezvoltate.

cipal al acestei vizite rezidă în stabilirea motivelor celor 6 automutilări care au avut loc pe parcursul lunii februarie în instituția penitenciară dată, în context, fiind verificată și starea de lucruri în ansamblu în cadrul închisorii.

Astfel, angajații CpDOM au avut discuții individuale cu deținuții care s-au automutilat. Prin urmare, s-a stabilit că aceste acțiuni au constituit o formă de protest față de refuzul conducerii Penitenciarului nr. 1 de a-i transfera la alte instituții de detenție din țară.

Totodată, s-a constatat că deținuții nu se plîng de aplicarea rețelilor tratamente. Au fost depistate, însă, alte nereguli, legate în special de asigurarea deținuților cu obiecte de igienă, din care motiv mulți dintre ei nu-și pot spăla lenjeria. Rufe de

Comisia de la Veneția vine cu atenționări la proiectul de lege privind finanțarea partidelor politice

Recent, Comisia de la Veneția a examinat proiectul legii privind finanțarea partidelor politice. Drept urmare, proiectul în cauză a fost avizat, totodată, venindu-se și cu unele recomandări.

Astfel, prin avizul lor, experții recomandă comasarea celor două proiecte de lege într-un singur text și excluderea punctului ce prevede ca fondurile neutilizate în campania electorală să devină proprietatea concurentului electoral după alegeri. O altă recomandare ține de impunerea unui plafon pentru donații și cotizațiile de partid, precum și asigurarea că declarațiile pe propria răspundere privind donațiile efectuate în baza Legii cu privire la partid și amendamentele Codului electoral trebuie să conțină cerințe similare.

Un amendament din partea Comisiei pentru proiectele de lege în cauză ține de clarificarea, dacă plafonul pentru donațiile în campania electorală va permite donații adiționale, față de cele anuale permisibile, din partea donatorilor individuali către partidele politice. De asemenea, oficialii europeni consideră că trebuie să fie redus plafonul anual de donații private față de partidele politice și să asigure, prin aceste proiecte legislative, că limitele de cheltuieli în campania electorală să se mențină la o sumă rezonabilă și această bază să fie menținută la un nivel, la fel, rezonabil.

În același timp, membrii Comisiei de la Veneția consideră că trebuie eliminată interdicția donatorilor terți, în conformitate cu măsurile europene de jurisprudență și că trebuie introduse măsuri alternative. Un alt moment vizează instituirea unei Direcții independente de Control Financiar, așa cum se propune în art.44 al proiectului de

lege, precum și înăsprirea unui sistem de sancțiuni în proiectul legislativ, prin combinarea sistemului global prezentat în Amendamente cu sancțiuni astronomice impuse de către Comisia Electorală Centrală.

„Comisia de la Veneția este deschisă pentru a oferi asistență autorităților în eforturile lor continue, pentru a îmbunătăți cadrul legal de reglementare a finanțării partidelor politice și a campaniei electorale, pentru a le aduce mai aproape de angajamentele OSCE și a standardelor Consiliului European. Amendamentele Comisiei și ambele proiecte de lege, vin în concordanță cu standardele internaționale și bunele practici relevante în acest sens”, se arată în textul cu Amendamente, adoptat de către comisie.

Totodată, noul proiect legislativ prevede măsuri pozitive de a promova egalitatea de gen. Astfel, partidele ar putea beneficia de finanțare publică dacă vor promova femeile în viața politică. Asta înseamnă ca liderii partidelor politice trebuie să-și revizuiască cotele de participare a femeilor pe listele electorale din viitorul scrutin.

În acest sens, art.27(1) stabilește că din fondurile publice alocate finanțării publice a partidelor politice, 10 % se distribuie partidelor politice care au promovat femei pe liste de candidați în alegeri parla-

mentare, proporțional cu numărul mandatelor obținute de candidate femei.

La fel, proiectul prevede că 10% din finanțare se distribuie partidelor politice care au promovat femei pentru funcțiile de consilieri locali de nivelul II (raioane și municipiul Chișinău) și primari, pro-

au prevăzute cote minime pentru femei în statutele lor, dar aceste partide pur și simplu nu le respectă. Din 30 de țări ale lumii în care ponderea femeilor în parlamentele naționale constituie cel puțin 30%, 13 sînt din Europa, 8 - din Africa, 6 - din America Latină, 3 - din alte state.

Din cele 30 de țări cu minim 30% dintre femei în parlament, peste 20 de țări aplică cel puțin un tip de măsuri pozitive speciale, cel mai des în formă de cote, dintre care jumătate - cote obligatorii referitoare la listele de candidați.

Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative privind finanțarea partidelor politice a fost elaborat de un grup de lucru, creat de Comisia Electorală Centrală. Dacă legea va fi adoptată de Parlament, partidele politice vor fi finanțate după reguli noi.

Prin urmare, formațiunile politice vor primi bani din bugetul statului, dar vor avea și condiții noi de cheltuire a finanțelor. Declarațiile au fost făcute chiar de raportorii Comisiei Europene pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) și ai Oficiului OSCE pentru Instituțiile Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR), în cadrul unei întrevederi cu membrii grupului de lucru care au contribuit la elaborarea acestui document.

În context, ministrul Justiției i-a asigurat pe delegații Comisiei de la Veneția și OSCE că propunerile și comentariile acestora vor fi luate în considerație, urmînd să contribuie la consolidarea unui sis-

tem eficient de finanțare a partidelor și la instituirea unui sistem de monitorizare și control al finanțării acestora.

Președintele CEC, Iurie Cegan, a subliniat complexitatea acestui proiect, care urmărește modificarea - Codul electoral, Legea privind partidele politice, Codul penal, Codul contravențional, Codul audiovizualului, Codul fiscal și Legea Curții de Conturi.

Autorii mai obligă formațiunile politice ale căror venituri sau cheltuieli anuale depășesc un milion de lei, să comande un audit al rapoartelor de gestiune financiară, cel puțin o dată la trei ani.

La fel, la capitolul donații, urmează a fi reduse limitele pentru contribuții individuale ale persoanelor fizice, la 20 de salarii medii lunare pe economia națională, și juridice - la 40 de salarii medii. Însă, vor trebui să fie făcute descrieri detaliate ale donațiilor ce pot fi primite de partide.

Precizăm că, Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția) și Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/BIDD) au adoptat, în cadrul celei de-a 94-a sesiuni plenare a Comisiei de la Veneția, din 8-9 martie 2013, opinia comună asupra proiectului de lege pentru modificarea legislației în vigoare privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, elaborat de Comisia Electorală Centrală.

Totodată, organismele internaționale respective s-au expus și pe marginea inițiativei legislative înaintate de către un deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

L.D.

porțional cu numărul mandatelor obținute în alegeri locale generale de candidate femei.

Cel mai recent raport „Gender Gap Index” situează Moldova pe locul 64 din 135 privind echilibrul între sexe în politică. Sîntem alături de țări ca Tadjikistan, El Salvador, Franța, Mauritania sau Bangladesh, în ceea ce privește numărul femeilor în Legislativ. Dintre cei 101 de aleși ai popoului, doar 20 sînt femei. În Guvernul Republicii Moldova, sînt doar două femei miniștri și 18 bărbați.

De menționat că, unele partide politice din Republica Moldova

Seminare de instruire privind examinarea cazurilor de discriminare

La începutul acestui an, Legea privind asigurarea egalității a intrat în vigoare. Ținînd cont de faptul că noțiunea de discriminare este mai puțin cunoscută în societatea noastră, în opinia experților, iar pe seama juriștilor cade responsabilitatea majoră, în ceea ce privește această noțiune, devine imperios necesară instruirea și abordarea profundă a subiectelor la tematica respectivă, așa încît implementarea acestei legi să fie cît mai eficientă.

Astfel, recent, aproape 100 de judecători și procurori din Republica Moldova au fost instruiți, în cadrul unor seminare, să aplice Legea cu privire la asigurarea egalității. În context, ministrul Justiției, Oleg Efrim, a solicitat Oficiului Națiunilor Unite a

Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului și Institutului Național al Justiției să instruiască 150 de judecători și procurori pentru a înțelege mai bine cum să interpreteze noțiunea de discriminare.

Deși magistrații au fost mai rezervați la

capitolul discuții cu jurnaliștii privind capacitățile de aplicare a Legii egalității și utilitatea seminarelor, totuși, unul din judecătorii de la Curtea de Apel Chișinău a afirmat că aceste instruirii sînt binevenite, iar de acum

încolo, va atrage o atenție mai sporită problemelor pe segmentul respectiv.

În pofida faptului că în adresa instanțelor judecătorești au parvenit foarte puține cazuri de discriminare în ultimii doi ani, magistrații

spun că nu s-au confruntat încă cu asemenea cereri, pentru că populația este slab informată despre încălcările propriilor drepturi, afirmă Eugenia Conoval, judecător la Curtea de Apel.

„Ca și în alte state, cei mai discriminați ar fi pensionarii care trebuie să cedeze locul unui tînăr, sau mamă cu copii ar fi mai puțin convenabilă pentru un angajator, aceiași tineri care nu au încă experiență de muncă, persoanele cu dizabilități ar necesita o mai mare atenție,” a afirmat Eugenia Conoval.

Drepturile homosexualilor la adopția copiilor au stîrnit discuții aprinse în rîndurile judecătorilor. Unii consideră că este în interesul suprem al copilului să fie educat într-o familie tradițională și nu într-o familie de homosexuali, pentru că ar fi influențați de alte practici.

Anna Lungu, unul din formatori, a menționat că era esențial ca judecătorii să

fie mai bine informați pentru că în societate există foarte multe stereotipuri și tabuuri, iar judecătorii ar putea să ia o decizie în baza propriilor prejudecăți.

„Legea este un imbold pentru judecători să interpreteze corect noțiunea de discriminare. Dacă în cazul discriminării de gen, aceștia recunosc discriminarea ca atare, atunci în cazul romilor sau a homosexualilor mai există anumite rezerve”, a afirmat Anna Lungu.

Și comisarul ONU pentru Drepturile Omului consideră că aceste discuții trebuie să aibă loc în societate, iar practica și recomandările CEDO în cazurile de discriminare rămîne un prilej pentru judecători ca să nu repete greșelile altor țări.

„S-a vorbit mult că există un nivel scăzut de toleranță în aceste regiuni, iar Republica Moldova nu este o excepție. Acestea însă sau schimbat datorită unor cazuri judiciare de succes. Sper că acești judecători vor realiza multe pentru a avea o societate mai bună”, a declarat Claude Cahn, consilierul ONU pentru Drepturile Omului, prezent la eveniment.

Experții mai consideră că judecătorii mai au nevoie de ceva timp ca să examineze corect cererile de discriminare, însă totul depinde de perseverența și dorința acestora de a schimba și educa societatea anume prin deciziile pe care le vor adopta.

L.D.

● La solicitarea cititorilor

Obligația de întreținere dintre soți și foștii soți

Relațiile de întreținere dintre soți și foștii soți sînt stabilite în Capitolul 13 din Codul familiei.

Potiriv normelor actului menționat, soții își datorează întreținerea materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl au:

a) soțul inapt de muncă (care a atins vârsta de pensionare sau este invalid de gradul I, II sau III) și care necesită sprijin material;

b) soția în timpul gravidității;

c) soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia;

d) soțul care îngrijește, pînă la vârsta de 18 ani, un copil comun invalid sau care îngrijește un copil comun invalid de gradul I din copilărie, dacă acest soț nu

lucrează și copilul necesită îngrijire.

Pensia de întreținere se plătește persoanelor enumerate numai în cazul în care acestea nu au un venit propriu suficient, iar soțul care datorează întreținere are posibilitatea de a o plăti.

Dreptul de a pretinde în-

c) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun invalid, pînă la vârsta de 18 ani sau a copilului comun invalid de gradul I din copilărie;

d) fostul soț, care necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul

Cuantumul pensiei de întreținere încasate de la un soț (fost soț) în favoarea celuilalt soț se stabilește de către instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă plătită lunar. La stabilirea sumei pensiei de întreținere, se ține cont de situația materială și familială a soților (foștilor soți), de alte circumstanțe importante.

Instanța judecătorească este în drept să-l elibereze pe unul dintre soți (fostul soț) de obligația de întreținere sau să limiteze această obligație la un anumit termen dacă:

a) incapacitatea de muncă a soțului (fostului soț) inapt de muncă, care necesită sprijin material, este rezultatul abuzului de băuturi alcoolice sau substanțe stupefiante ori al unei infracțiuni premeditate;

b) soțul (fostul soț) care necesită sprijin material a avut o comportare

amorală în familie;

c) soții (foștii soți) s-au aflat în relații de căsătorie cel mult 5 ani;

d) s-a dovedit, pe cale judecătorească că, căsătoria a fost desfăcută din culpa fostului soț care necesită sprijin material.

treținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are:

a) fosta soție în timpul gravidității;

b) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia;

căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia;

e) fostul soț care necesită sprijin material și a atins vârsta de pensionare, în termen de cel mult 5 ani din momentul desfacerii căsătoriei, dacă soții au fost căsătoriți cel puțin 15 ani.

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ustun Cenk, a.n. 25.09.1969, pentru data de 15 mai 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Postolachi Vitalie privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

I. Busuic

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentanților: SRL „Izevig-Art”, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 44/4, c/f - 100260001224 și a SC „Brio-Sip” SRL, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. Iazului, nr. 3, apt. (of.) 33, c/f - 1007600021944, pentru data de 27 mai 2013, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67), unde va avea loc examinarea cauzei civile: Munteanu Veaceslav, Nicolaescu Gheorghe către SRL „Izevig-Art” și SC „Brio-Sip” SRL – acțiune oblică.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea obligatorie a cet. Reșetnic Natalia, domiciliată: mun. Chișinău, str. V. Belinski, nr. 67, apt. 57, pentru data de 1 aprilie 2013, ora 13.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 215, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Secieru Valeriu privind înlăturarea obstacolelor, sub sancțiunea aplicării efectelor corespunzătoare prevăzute în art.205, 206 din Codul de Procedură Civilă.

Judecător

Ion Gancear

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Iuseta Lux”, sediul: mun. Chișinău, str. Alba Iulia, nr. 206, of. 140, pentru data de 17 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 230, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție), în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Terentiev Ivan privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Alexandru Rotari

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Olteanu Sergiu, domiciliat: mun. Chișinău, str. Cahul, nr. 8, apt. 65, pentru data de 27 martie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii lui Budeci Constantin privind încasarea datoriei.

Judecător

Aliona Miron

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Leguma Ion, pentru data de 1 aprilie 2013, ora 9.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ciubotaru Elena privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător

Gheorghe Gorun

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-ilor: Harulina Ana, Pînzari Vasile, Pînzari Ana, Donica Zinaida, pentru data de 5 aprilie 2013, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de: Potracov Alexandru, Potracov Valeriu, Creciu Ana către: Harulin Alexandru, Harulina Ana, Consiliul mun. Chișinău, OTC Chișinău privind recunoașterea nulă a contractului de vânzare-cumpărare.

Judecător

Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Melea Ecaterina, pentru data de 9 aprilie 2013, ora 9.45, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Melea Vasiliu privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Budurin Viorel, domiciliat: mun. Chișinău, str. Bălănescu, nr. 38, apt. 4, pentru data de 23 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cererii lui Nasu Ionel privind încasarea datoriei în baza contractului de împrumut.

Judecător

Aliona Miron

◆ **Avocatul dvs. la domiciliu**

La întrebări

**răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ**

? **Dispun de titlu executoriu care nu se înfăptuiește de mai mult timp. Vreau să contest acțiunile executorului judecătorească în instanța de judecată, însă nu cunosc care ar putea fi rezultatul și dacă ar putea fi sancționat executorul.**

**Valentina Proca,
r-n Căușeni**

Conform art.163 din Codul de executare, reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătorească se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Aceasta se face în conformitate cu condițiile Codului de procedură civilă și se examinează în instanță de judecată (inclusiv în cea ierarhic superioară) în cel mult 30 de zile.

Executorul judecătorească poate fi invitat să dea explicații referitoare la actele contestate. În cazul contestării actului întocmit de executorul judecătorească, sarcina probațiunii este pusă pe seama reclamantului. Actele de executare întocmite de executorul judecătorească, legale în fond, nu pot fi anulate pe motive formale. Hotărîrea instanței de fond poate fi atacată cu recurs.

În cazul respingerii cererii, reclamantul poate fi obligat, la cererea intimatului sau a executorului judecătorească, la repararea prejudiciului cauzat prin întârzierea executării. Hotărîrea judecătorească prin care s-a constatat refuzul neîntemeiat al executorului judecătorească de a întocmi/efectua un anumit act și prin care s-a dispus obligarea acestuia la îndeplinirea actului respectiv se execută de către executorul judecătorească în termenul stabilit de instanța de judecată. În cazul neexecutării în termen a hotărîrii judecătorești, executorul judecătorească poate fi sancționat de instanța de judecată cu amendă de pînă la 10 unități convenționale pentru fiecare zi de întârziere (o unitate convențională este egală cu 20 de lei). Încheierea instanței de judecată privind aplicarea sancțiunii poate fi atacată cu recurs.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cit mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(martie 2013, nr. 11(462))

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Malac Valentin, pentru data de 24 aprilie 2013, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Kovali Anatolie privind încasarea datoriei.

Judecător

Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ani Alexandru, domiciliat: mun. Chișinău, str. Podgorenilor, nr. 25, pentru data de 23 aprilie 2013, ora 11.20, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 225, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Lipcan Elena.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pociumban Irina, pentru data de 22 mai 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 19) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎCS „Express Leasing” SRL către: Pociumban Irina și Coliban Aureliu privind încasarea datoriei.

Judecător

C. Vârlan

Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Rasoli-Comtrans”, pentru data de 5 iunie 2013, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BNAA privind încasarea sumei în regres.

Judecător **Iurie Potînga**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Lungu Lilia și Iacovlev Eugeniu, pentru data de 11 iunie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir.30) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de Regia Comunal-Localivă or. Cricova privind încasarea datorii.

Judecător **Veronica Negru**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Nițulaș Elena, pentru data de 8 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Nițulaș Petru privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **R. Țurcanu**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului: Cooperativa de Producție „Relevu”, pentru data de 9 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SA „BPSP” privind încasarea datorii.

Judecător **V. Stratan**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Covalciuc Gheorghe, (adresa: mun. Chișinău, str. Pădurii, nr. 15), pentru data de 11 aprilie 2013, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Cebotari Serghei privind declararea valabilității încheierii actului juridic.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Zabolotni Alexandr, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 18), în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Zabolotnaia Natalia privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător **Ecaterina Silivestru**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zabara Elena, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Bulat Elena privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gromovenco Liudmila, pentru data de 17 aprilie 2013, ora 15.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 18), în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea CCL - 161 privind încasarea datorii.

Judecător **Ecaterina Silivestru**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului legal al ÎCS „Sky Construct”, cu sediul: mun. Chișinău, str. Burebista, nr. 118, et. 3, pentru data de 26 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Beșlea Ion privind încasarea salariului, desfacerea contractului individual de muncă.

Judecător **Luiza Gafton**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rozovel Victor, a.n. 25.10.1990, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 305) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Malcoci Silviu privind încasarea datorii.

Judecător **I. Tutunaru**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Rusu Valerii, pentru data de 1 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Rusu Evdochia privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Iurie Țîmbalari**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dimiglo Denis, pentru data de 2 aprilie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (or. Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Melnic Igor privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Oxana Banari**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Barcaru Igor Vladimir, cu ultimul domiciliu: satul Piatra, Orhei, pentru data de 5 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Andrițchi Daria privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Lucovici Serghei, cu ultimul domiciliu: satul Rădoaia, Sîngerei, pentru data de 8 aprilie 2013, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Lucovici Tatiana privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului și încasarea pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Veronica Cupcea**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bobeică Gheorghe Andrei, a.n. 04.05.1978, cu ultimul domiciliu: satul Peresecina, Orhei, pentru data de 10 aprilie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Gavrilov (Bobeică) Ana privind încasarea pensiei de întreținere a copilului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorelia Varaniță**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ceban Ana Ion, a.n. 12.04.1981, cu ultimul domiciliu: satul Camența, Orhei, pentru data de 10 aprilie 2013, ora 9.40, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu, nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Ceban Sergiu privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorelia Varaniță**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bușneac Ruslan Boris, cu ultimul domiciliu: satul Vișcăuți, Orhei, pentru data de 12 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Șeptelici Olesea privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Tatiana Troianovschi**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Botnariuc Liubovi, cu ultimul domiciliu: or. Bălți, str. Independenței, nr. 10, „A” și Tripăduși Eudochia, cu ultimul domiciliu: or. Bălți, str. Smolean, nr. 48, „A”, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 12.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de: Mițu Eugenia și Mițu Silviu privind repararea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Tatiana Troianovschi**

Judecătoria Drochia, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea obligatorie a cet-lor: Cebotărică Galina, Glavan Victor, domiciliati: satul Sofia, Drochia, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 11.30, la ședința de judecată (or. Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, bir. 8) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de ÎCS „Express Leasing” SRL privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **L. Lupășcu**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Didenco Tatiana, cu ultimul domiciliu: or. Orhei, str. M. Eminescu, nr. 3, apt. 8, pentru data de 16 aprilie 2013, ora 8.15, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Negruța Sergiu privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**

Judecătoria Strășeni solicită prezentarea administratorului SC „Spectru Construct” SRL, Popovici Ivan, cu ultimul sediu: or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, nr. 198, pentru data de 18 aprilie 2013, ora 10.00, la ședința de judecată (or. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, nr. 98, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2e-46/13, intentată de SRL „M-Crisco” privind încasarea datorii.

Judecător **Veaceslav Lazari**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Perlog Silvia, cu ultimul domiciliu: satul Biești, Orhei, pentru data de 22 aprilie 2013, ora 8.15, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et.2, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Perlog Ion privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ecaterina Buzu**

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat, la ședința din 19.03.2013, concurs pentru suplینirea funcțiilor vacante de:

- procuror al Procuraturii de transport - 1 funcție;
- procuror al mun.Bălți - 1 funcție;
- procuror al raionului Glodeni - 1 funcție;
- procuror al Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul - 1 funcție;
- procuror, șef al Serviciului Sud al Procuraturii anti-corupție - 1 funcție;
- procuror, adjunct al procurorului UTA Găgăuzia - 1 funcție;
- procuror, adjunct al procurorului raionului Orhei - 1 funcție;
- procuror, adjunct al procurorului mun.Bender - 1 funcție;
- procuror în Procuratura raionului Dubăsari - 1 funcție;
- procuror în Procuratura raionului Ștefan-Vodă - 1 funcție;
- procuror în Procuratura raionului Nisporeni - 3 funcții;
- procuror în Procuratura UTA Găgăuzia - 2 funcții;
- procuror, șef al Secției exercitare și conducere a urmării penale a Procuraturii UTA Găgăuzia - 1 funcție

Dosarele de aplicare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26, tel: 22-80-64) pînă la 22.04.2013.

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Cernovschi Vasile Cristofor, domiciliat: satul Slobozia-Măgura, Sîngerei, pentru data de 23 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Fălești, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Cațaveică Galina privind încasarea pensiei de întreținere a unui copil comun.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Valentin Trișnevschi**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Ceban Alexei, domiciliat: satul Ilenuța, Fălești, pentru data de 22 aprilie 2013, ora 9.00, la ședința de judecată (or. Fălești, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de CNAM Bălți privind încasarea datorii.

Judecător **Ion Ghizdari**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Zubic Emilia, domiciliată: satul Ilenuța, Fălești, pentru data de 22 aprilie 2013, ora 9.30, la ședința de judecată (or. Fălești, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de CNAM Bălți privind încasarea datorii.

Judecător **Ion Ghizdari**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pavlenco Iurii, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Paris, nr. 38/2, apt. 43, pentru data de 15 aprilie 2013, ora 9.20, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare, nr. 73, bir. 230, în incinta Judecătoriei Comerciale de Circumscripție), în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Pavlenco Lidia privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Alexandru Rotari**

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Global-Expres”, pentru data de 20 mai 2013, ora 12.15, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2e-237/2013, intentată de ÎM „Glorinal-Grup” SRL privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Elena Cojocari**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Braghîș Nicolae Petru, a.n. 20.09.1981, pentru data de 9 aprilie 2013, ora 13.40, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Braghîș-Miron Elena privind aplicarea interdicției de ieșire de pe teritoriul RM.

Judecător **Serghei Papuha**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gogu Vladimir Ștefan, a.n. 21.02.1951, c/p: 0972412481301, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Igor Vieru, nr. 1, apt. 48, pentru data de 11 aprilie 2013, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea APLP 54/219 privind încasarea sumei.

Judecător **Ludmila Ouș**

Aniversări

Tudor POPOVICI,
judecător, CSJ

Mult stimat domnule Tudor Popovici,
De o semnificație aparte sînt aceste splendide zile de primăvară pentru dumneavoastră, deoarece vă aduc în dar frumoasa sărbătoare a sufletului.
Cu certitudine putem afirma că sînteți un om deosebit, un jurist profesionist, care prin muncă, efort și elan a avansat pe treptele ierarhice juridice, demonstrînd prin excelență devotamentul față de adevăr și dreptate, impunîndu-vă ca pilon al democrației și al unei justiții moderne, contribuind astfel la edificarea statului de drept.
Aniversarea dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa acest sincer și cald mesaj de felicitare. Vă dorim multă sănătate, putere continuă de muncă, noi realizări și succese remarcabile atît pe plan profesional, cît și personal.

La Mulți Ani!

Nina VASCAN,
judecător, CA Chișinău

Cu multă stimă și sinceritate, adresăm doamnei Nina Vascan calde urări de sănătate, cu ocazia aniversării zilei de naștere.
Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea, cu care vă îndepliniți obligațiile. Dar, îndeosebi, remarcăm calitățile care vă conturează o imagine deosebită: inteligența, seriozitatea, puritatea minții și a sufletului, verticalitatea, sobrietatea...

Vă dorim să aveți parte mereu de împăcare sufletească, sănătate, bucurii de la cei dragi inimii, omnipotență în domeniul în care activați pentru a atinge cele mai înalte culmi.

La Mulți Ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Valeriu Babără**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Igor Vreamea**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Igor Zaporojan**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Iurie Tabarcea**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Vasile Bantoș**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Stella Bleșceaga**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Olga Adam**, judecător, CSJ; **Eduard Rățoi**, judecător, CA Bălți; **Veaceslav Suci**, judecător, Dubăsari; **Ion Talpa**, vicepreședintele Judecătoriai Bălți; **Vasile Gurin**, judecător, CA Chișinău; **Vitalie Zaporojan**, președintele Judecătoriai Drochia; **Ion Ghizdari**, judecător, Fălești; **Iurie Obadă**, judecător, Ciocana.

Mult stimată omagiată, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, întru bunăstarea societății noastre.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregescă deplin fericirea.

La Mulți Ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Zece alegeri dietetice pentru micul dejun

Dieta bună se cunoaște de dimineață. Începe-ți ziua într-un mod sănătos alături de un mic dejun delicios și dietetic și ai să vezi că poți să slăbești foarte ușor fără să te infometezi.

conținutului bogat în fibre.
2. Banane
N-ai nici măcar 5 minute pentru micul dejun? Atunci bananele sînt ideale pentru tine. Sînt bogate în vitamine și potasiu, sînt sățioase și

de la primele ore ale dimineții. Doar jumătate de grepfrut o să te ajute să păstrezi foamea la distanță întreaga dimineață.

4. Fructe de pădure

Începeți ziua cu un boom de vitamine și antioxidanți, consumă la micul dejun fructe de pădure simple, în iaurt sau cu cereale.

5. Toast

Toast-ul face casă bună cu graba, dar și cu dieta, mai ales dacă este din cereale integrale. Rumenește-l puțin în toaster, „azvîrle” ceva peste el (șuncă, brînză, miere etc.) și consumă cu

dimineața. Îl poți consuma simplu, cu cereale sau cu fructe.

7. Lapte

Rămînem tot la lactate și la porția zilnică de calciu, dar vorbim despre lapte. Consumă-l în fiecare dimineață simplu, cu biscuiți de ovăz sau cereale și nu uita să alegi întotdeauna variante low-fat.

8. Ouă

Omletă (fără ulei), fierte sau ochi... nu contează cum prepari ouăle pentru micul dejun, important este că sînt foarte sănătoase, sățioase și bogate în vitamine, iar dacă alegi să le prepari fără ulei și să le consumi cu legume și puțină brînză, deja ai obținut un mic dejun tare bun.

9. Batoane din cereale

Cumpără în weekend de la super-market mai multe batoane din cereale integrale și ia-le mereu cu tine în geantă. Poți să-ți iei micul dejun și cînd stai și aștepti la coadă la semafor. Ușor, nu?

10. Vitamine la pahar

Începe-ți ziua cu un pahar de vitamine. Poți, fie să te hidratezi cu un pahar de suc de fructe proaspăt stors sau poate cu un shake realizat din lapte și fructe sau legume.

1. Cereale integrale

Dacă știi că foamea îți dă bătăi de cap de-a lungul zilei, consumă la micul dejun cereale integrale cu lapte. Acestea te vor ajuta să te simți sătulă pentru mai mult timp datorită

ușor de mâncat sau transportat.

3. Grepfrutul

Grepfrutul este un fruct delicios și bogat în vitamine care te va ajuta să te păstrezi sănătoasă și să ai energie încă

plăcere și fără teamă.

6. Iaurt low-fat

Cu atîtea varietăți de iaurturi, nu cred că este cazul să te plîngi. Sigur o să găsești un sortiment pe placul tău, unul care să-ți îndulcească

Trei metode naturale pentru a te energiza fără ajutorul cafelei

Dacă te trezești dimineața simțindu-te de parcă nu ai fi dormit deloc, sau dacă în mod frecvent după-amiază te simți cu bateriile descărcate și nu mai ai chef de nimic, există modalități de a te energiza fără a apela la soluția clasică și comodă – cafeaua. Iată trei căi naturale prin care puteți combate lipsa de energie.

Faceți mișcare

Una din cele mai simple modalități de a combate oboseala este aceea de a face mișcare. Chiar și cîteva exerciții de stretching pot fi îndeajuns pentru a pune sîngele în mișcare, a relaxa mușchii și a alunga senzația de oboseală. Studiile au arătat că exercițiile fizice regulate pot crește nivelul de energie cu 25%, și că o doză de lumină naturală crește activitatea creierului. Încercați să includeți în programul dumneavoastră un moment dedicat alergării sau unei plimbări în aer liber în timpul pauzei de prînz.

Mîncăți corect

Este ușor să luați decizii incorecte referitoare la alimen-

tație atunci cînd sînteți oboșiți, dar încercați să rezistați tentației de a bea un suc acidulat cu mult zahăr (da, e vorba despre băutura maro care în pauze e pe multe birouri și în mîinile studenților) sau de a mânca dulciuri. De asemenea, chiar dacă o porție de carbohidrați (ex. chipsurile) vă poate da o doză de energie pe termen scurt, consumați în exces, vor avea efect invers și curînd te vei simți oboșit din nou. Trebuie să alegeți un meniu echilibrat o combinație care să cuprindă atît carbohidrați complecși cît și proteine și fibre. Dacă, după masă vă simțiți lipsit de energie, răsfațați-vă cu o cană de ceai verde, care va accelera metabolismul. Pentru gustările dintre mese alegerea cea mai bună sînt fructele uscate sau proaspete și nucile.

Beți apă

Uneori combaterea oboșelii se face cel mai simplu cu ajutorul unui pahar cu apă – setea este unul din primele semne ale oboșelii. Asigurați-vă că aveți tot timpul la îndemînă o sticlă cu apă.

Caleidoscop

Pericolul unghiilor false: Află cum îți poate afecta sănătatea manichiura cu gel

Manichiura cu gel, folosită pentru obținerea unui aspect uniform al unghiilor care durează mai mult timp, poate avea efecte negative pe termen lung. Asta, deoarece razele ultraviolete care fixează unghiile constituie un pericol pentru piele asemănător celui reprezentat de razele solare.

Dermatologii avertizează că astfel de tratamente aplicate regulat pot cauza daune pe termen lung, crescînd riscul de cancer de piele.

Procesul manichiurii cu gel, în cadrul căruia un tip special de oaj este întărit și fixat pe unghii prin expunerea la raze ultraviolete, cauzează subțierea unghiei, spun experții, avertizînd că există și riscuri pe termen lung pentru sănătate.

Deși acest tip de manichiură este populară pentru rezistența culorilor și a strălucirii, cele care o folosesc frecvent se plîng de faptul că, în timp, unghiile încep să se exfolieze, ajungînd la rupere.

Secretul ce ne permite să avem o minte mai ascuțită. Ce trebuie să faci de-a lungul întregii vieți

Activitatea fizică, efectuată de-a lungul întregii vieți, îmbunătățește funcționarea creierului la vîrsta mijlocie. Sînt concluziile unui studiu al oamenilor de știință de la King's College din Londra.

Cercetarea arată că persoanele care, în copilărie, au avut o activitate fizică intensă, la vîrsta de 50 de ani înregistrează rezultate mai bune la testele de inteligență. Studiul a fost efectuat pe 9000 de persoane care au fost urmărite de la vîrsta de 11 ani.

Participanții au fost intervievați permanent, la diferite vîrste. De asemenea, voluntarii au fost supuși unor teste de memorie, atenție și de învîțare. Cei care au făcut sport de două-trei ori pe lună din copilărie au obținut scoruri mai mari, decît persoanele care nu atingeau acest nivel de activitate fizică.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției. Redacția nu corespundează și nu se restituie materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie. Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 48/13 sp